

A 1612/miljø

Fremlagt av:
Sten Gade (SF)

Behandles i:
Miljø- og naturressursutvalget

J.nr. 13-00373-1

Medlemsforslag om Norden som brobygger mellom i- og u-land i de globale klimaforhandlinger

Klimautfordringen er grunnleggende et spørsmål om å unngå meget uheldige endringer i økologi og menneskenes levevilkår i alle verdens land.

De pågående klimaforhandlinger har som mål å begrense stigningen av den globale gjennomsnittstemperatur til 2 grader. Samlet sett vil foreliggende nasjonale planer (hvis de blir gjennomført) i beste fall sikre at temperaturen ikke overstiger 3,6 grader. Med andre ord, det er lang vei til 2-graders målet, og tiden til å kunne oppnå det er ved å renne ut. Verden er med andre ord ved å løpe ut av tid til unngå farlige endringer i jordens klima.

Norden står for en brøkdel av de globale utslipp. EU alene står for kun 11 % av de globale utslipp av klimagasser og den andel er fallende. En løsning krever at alle land er med. Det viktigste mål for de nordiske lands klimapolitikk er derfor å få resten av verden med i en global avtale, som kan stoppe de farlige endringer av jordens klima. Norden kan fungere som en modell for det som er mulig å gjøre, vise veien og utnytte alle opsjoner til aksjon, som er farbare uten en global overenskomst. Men Norden kan også påta seg en spesiell rolle som brobygger mellom i- land og u-land.

Et vesentlig hinder i klimaforhandlingene er kløften mellom industriland og u-land hva angår forventninger om finansiering av klimatiltak i u-land. Dette var meget tydelig på siste COP i Polen. På COP15 i København i 2009 ble det konkludert at fra 2020 skulle det være tale om 100 milliarder USD om året. Som oppfølging er det nå opprette et fond, *The Global Green Climate Fund*¹(GC-Fondet). Hvorfra de 100 milliarder USD til fondet skal komme fra er uklart. Flere i-land hevder at størstedelen vil måtte være fra private kilder mens u-land presser på direkte bidrag fra regjeringene i i-landene.

Hvis det ikke finnes løsning på disse uoverensstemmelser er det risiko for at målsetningen om avtale i 2015 ikke kan oppnås.

---

¹ <http://gcfund.net/home.html>

Globalt har de nordiske land hver for seg relativ sterk posisjon innenfor u-landsbistand og nyter en god anseelse bredt i verden av den grunn. Det er også tale om små land uten mistanke om geopolitisk agenda. Samlet som Norden vil de enkelte lands styrke bli mangedoblet. Denne styrkeposisjon bør utnyttes til å forbedre forutsetningen for finansieringen av GC-Fondet, og dermed bane veien for en klimaavtale i 2015. De nordiske land bør både skape klarhet om egne bidrag til fondet og presse på andre i-land, spesielt innen EU, til å gjøre det samme.

De nordiske land bør også utnytte sin samlede styrkeposisjon til å fremme dialogen mellom i-land og u-land om hva nødvendige tiltak for å oppnå 2-graders målsetningen er, og hva som er realistiske forventinger til den kommende klimaavtale i 2015.

I forkant av COP15² i København 2009 sto den danske regjering i spissen for den såkalte Grønlandsdialog, som hadde som formål å fremme gjensidig forståelse og tillit. Selv om resultatene av COP15 ikke ble som håpet, vurderes Grønlandsdialogen som et konstruktivt bidrag til å skape gjensidig forståelse for klimautfordringen og hvordan den kan løses. Tilsvarende tiltak i forbindelse med Baselkonvensjonen og Londonkonvensjonen sikret fremskritt i de nevnte konvensjoner i 1990-erne og 1980-erne. Det er tilsynelatende ingen som har tatt likende initiativ som Grønlandsdialogen i forkant av COP 21 i Paris i 2015.

I forventning av at det vil bidra til bedre forhandlingsresultat foreslås at de nordiske land sammen tar initiativ til at det avholdes klimamøter på høyeste nivå mellom de ansvarlige nordiske ministre og noen nøkkelaktører i andre land. Som første prioritet bør møtet inkludere representanter for de minst utviklede land (LCD), de små øysamfunn (AOSIS) og sammenslutning av sårbare land. Andre viktige aktører som Basic landene (Brazil, Syd-Afrika, India, Kina), EU og USA bør også inndras og orienteres.

De land som er mest sårbare overfor klimaendringene bør inngå i forberedelsen av det foreslåtte møtet, for dermed å sikre at agendaen tar utgangspunkt i de utfordringer som disse land står overfor. For å maksimere effekten bør dialogen gjennomføres i god tid innen COP20 i Lima i 2014.

Nordisk ministerråd har et veletablert samarbeid om klimaforhandlingene som er forankret i Den nordiske arbeidsgruppe for globale klimaforhandlinger (NOAK). Arbeidsgruppens hovedoppgaver er å forberede og medvirke til gjennomføring av undersøkelser og prosjekter, forberede relevante møter samt tilrettelegge konferanser, som kan understøtte de nordiske klimaforhandlers posisjon i de globale klimaforhandlinger. Gruppens overordnede mål er å bidra til vedtagelsen av en global klimaavtale med bindende og ambisiøse mål. Gruppen har gjennomført flere analyser som kan være nyttig i forhold til å styrke og tilrettelegge dialogen mellom i-land og u-land.

På bakgrunn av ovenstående foreslås at Nordisk råd rekommanderer de nordiske lands regjeringer til

å sammen med Nordisk ministerråd å utvikle og gjennomfører tiltak som har som mål å fremme politisk dialog mellom et representativt utvalg av ministre i i-land og u-land for å forbedre forutsetningen for en klimaavtale i 2015

Nordisk Råd

A 1612/miljø

Fremlagt av:
Sten Gade (SF)

Behandles i:
Miljø- og naturressursutvalget

J.nr. 13-00373-1

---

² COP15 står for 15 "Conference of the Parties". Det er tale om COP til FNs klimakonvensjon (UNFCCC).

å arbeide aktivt for å fremme oppbygningen av *Green Global Climate Fund*

København, 6. januar 2014

Sten Gade (SF)

Nordisk Råd

A 1612/miljø

Fremlagt av:
Sten Gade (SF)

Behandles i:
Miljø- og naturressursutvalget

J.nr. 13-00373-1